

Déli Hirlap

23

Redakció és Adóosztály: Timişoara, Piaşa Sf. Gheorghe (Keresztély-utca) 4. Telefonszám: Reggeli este 12 óra óráig 233, este 12 óra vagy 4-42. Egyre száma ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 10 lé, Ausztriában 20 goral, Jugoszláviában 10 lé, Csehszlovákiában 1 Ck. Hirdetések díjazás szerinti.

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP
FELADÓ SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz küldve havonta 60 lei, negyedéve 160 lei, félre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldre havonta 90 lei, negyedéve 220 lei, félre 400 lei, egész évre 800 lei, postai költségekkel együtt. Állami szociális és nyugdíjassz 20%, kedvezményes áron.

1928 / CSÜTÖRTÖK SZEPTEMBER 20 ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI TIMIŞOARA, IV. ÉVF. 219 SZÁM

Tánczos Gábor

Tábornok, Magyarország egyik népszövetségi megbízottja olyan javaslatot hozott a genfi közgyűlésen, melynek a katonák minden igaz barátja csak örülhet. Tánczos mutatott rá arra a körülményre, hogy a Népszövetség döntőbírói szerződéseket kötnek, de senki sem gondol még arra, hogy miként garantálják a döntőbírók ítéleteinek végrehajtását. A Népszövetség biztonági bizottság, a sok egyéb bizottság és a közgyűlés előtt is malasztalteljes szövegek hangzottak el, frázisokat hallgattak egymásra, csaknem naponként megemlékeztek a világképekről, de arra senki sem gondolt, hogy a nemzetközi fórumok ítéleteinek miként szerezzenek súlyt, ha valamelyik állam minden szerződés és egyezmény ellenére sem tartja magát alá a döntésnek. A sok dolomata és hivatásos politikus közül egyszerre csak feláll egy tábornok, egy katonája és ő mutat rá a leglényegesebb pontra, mely nélkül minden csak szalmacséplés és írott malaszt. A döntőbírók határozatának végrehajtása olyan kényes pont, — mondotta Tánczos — amelyen az egész nemzetközi jogrend hajótörést szenvedhet. A megoldási mód kínálkozik: vagy a szerződő államok maguk nyújtják a biztosítékot a parlament által elfogadott törvénnyel, vagy pedig a Népszövetségnek kell biztosítékról gondoskodnia. A tábornok javaslatával nemesak a bizottság foglalkozik, hanem a Népszövetség közgyűlése is. A katonája ezáltal jó politikusnak és elsőrendű diplomatának bizonyult. A béke ügyét szolgálja az a javaslat, melyet a leszerelési bizottság készített elő. A Népszövetség alapot léteztet, mely azt a célt szolgálja, ha valamelyik leszerelt államot egy másik állam megtámadná, úgy a Népszövetség megtámadott országnak köteles lesz központi támogatására sietni. A javaslatot egyezmény formájába öntik és megkötik majd aláírásra az egyes népszövetségi tagállamok részéről. Két javaslatot, melyek mindegyike a békét szolgálja. Vajjon a sok papíros-béke egyezmény csakugyan biztosítja-e a béke megőrzését, vagy csak leplezi a háborús készülődéseket? A haditudományok felnevelkedett generálisai a béke megőrzésére mintha közelebb járna az elhárított célhoz...

Erőszakos megoldása a temesvári magyar színházügynek, amelyet a Magyar Párt felebbezéssel támad meg a kormánynál

Temesvár, szept. 19.
Bonyolódik a színházkérdés. Tegnap már részletesen megírtuk véleményünket arról az indoklásról, mellyel Georgevici Lucian dr. főpolgármester jónak látta döntését kísérni. Amint előrelátható volt, mára megszólalt a Magyar Párt is, melynek presztizsét sértette a főpolgármesteri indoklás és a következő nyilatkozatban szövegezi le álláspontját:
A Magyar Párt megütközéssel értesült arról, hogy Temesvár város főpolgármestere a színházi játszási engedélyt a küszöbön álló idényre nem Szendrey Mihálynak, hanem Temesvár magyarsága előtt teljesen ismeretlen más igazgatónak szolgáltatta ki.
A főpolgármester indoklásával szemben megállapítani kívánja a Magyar Párt azt, hogy az ügyben inter-venió a küldöttség nem mint pártszervezet, hanem mint a temesvári magyar szinpartoló bizottság jár közben és ezért a küldöttséget nem is a Magyar Pártnak, hanem a szinpartoló bizottságnak az elnöke vezette és ő fejtette ki annak álláspontját is.
A Magyar Párt annak idején ki-mondotta, hogy a színház ügy nem politikai kérdés és ezért azzal nem is foglalkozik, de az ügy elsőrendű kulturális fontosságánál fogva megalakította a szinpartoló bizottságot, amelynek a tagjai a dolog természeténél fogva csak magyar emberek lehetnek. E szinpartoló bizottság Temesvár egész magyar társadalmát magában foglalja és így annak elnöke joggal beszélt Temesvár öszmagyarsága nevében minden politikától elvonatkoztatottan.
De megállapítani kívánja a Magyar Párt azt is, hogy a magyarságnak egyetlen központi szervezetet képezvén nemesak joga, hanem kötelessége is kulturális tevékenységet kifejteni.
Minden kisebbségi párt, így a szászok

és svábok is kötelességüknek tartják azt, hogy kulturájukat pártszervezetük erejével is támogassák, nem vehető rossz néven a Magyar Párttól sem.
A Magyar Párt a polgármesteri döntésnek minden előre látható következményeiért a felelősséget magától elhárítja és a sérelmes határozat ellen törvényes jogával élve a belügyminiszternél indokolt jogorvoslattal él.
A Magyar Párt nyilatkozata — amint az másként nem is lehetséges — ugyanazokat a tényeket szövegezi le, melyeket tegnapi cikkünkben hangzottunk. Egy lépéssel még tovább is megy és bejelenti, hogy a polgármesteri döntés ellen felebbez a belügyminiszterhez. Állítólag szabályellenes volt a döntés, mert az nem a polgármester, hanem az állandó választmány hatáskörébe tartozik.
Tény, hogy Aradon és Nagyváradon az állandó választmány határozott a színház odajutása ügyében, míg Temesvárott a múltban is mindig a polgármester gyakorolta ezt a jogot.
A belügyminiszternek a felebbezés kapcsán mindenesetre alkalma lesz ebben a tekintetben is tiszta helyzetet teremteni.
A színházkérdés meglepetészerű megoldásával kapcsolatban megjelent érvekre és nyilatkozatra a főpolgármester tegnap délután a Déli Hirlap munkatársának a következő újabb magyarázatot adta:
— Amikor a magyar szinigazgató személyét illetőleg döntöttem, a törvény értelmében jártam el és határozatomhoz ragaszkodom. Tudomásom róla, hogy voltak olyan erdélyi városok, amelyekben a polgármester a szinigazgatás személyi részét az állandó választmány, vagy az ideiglenes bizottság döntése alá bocsátotta. De voltak olyan városok is, ahol ez nem történt meg és a főpolgármester a maga hatáskörében egyedül kötötte meg

a szinigazgatóval a szerződést. Akik az utóbbi eljárást követték, teljesen a törvény értelmében jártak el és ott, ahol az állandó választmányt bevonták a döntésbe, ott többet tettek, mint amennyit a törvény előír.
A főpolgármesternek jogában áll meg hallgatni az állandó választmányt, ha akarja, de erre nem kötelezhető és teljesen a törvény értelmében jár el akkor is, ha az állandó választmány véleményét nem veszi igénybe. A közigazgatási törvény kilenc pontban foglalja össze az állandó választmány feladatát, de egyetlen pont sem szól a színház személyi kérdésében való illetékeségről. Takszative meg van állapítva az állandó választmány hatásköre és a szóban forgó kérdés ott felsorolva nincsen. A színházi törvény viszont úgy rendelkezik, hogy nem avatkozik bele a főpolgármester illetékeségébe akkor, amikor a szinigazgatóval a szerződést megkötöti. Ezen törvény hatvanadik szakasza megállapítja, hogy a főpolgármester megszüntethet és intézkedhetik mindenféle nyilvános szinintézés tárgyában akár közrendészeti, akár erkölcsi szempontból. Vonatkozik ez az igazgató személyét illető döntésre is, annál inkább, mert sem az állandó választmány, sem a városi nagytanács hatáskörébe a kérdés nem tartozik. Ennélfogva indirekte a főpolgármester hivatott dönteni anélkül, hogy ezzel a törvényt sértene.
— Ha a mostani döntést megfeleltetik, akkor azt a felterjesztést intézem a miniszteriumhoz, hogy a felebbezést utasítsa el és tartsa fenn az én határozatomat, mert a döntés az én hatáskörömhöz tartozik és ennek értelmében törvényesen jártam el. Ismétlem, hogy anyagi és erkölcsi okok késztettek olyképpen dönteni, ahogyan tettem.
Leszögezzük ezt is, mert a jövőben szüksége merülhet fel a polgármester mostani nyilatkozatára való hivatkozásnak.

ugoson ugyanabban az időben jelenik meg a Déli Hirlap, mint Temesvárott

Ujabb visszafejlődés

A gyatra postakézbésítés még rosszabb lesz, mert az elosztóhivatalt Belvárosba helyezik

Temesvár, szept. 18.

Hírül adta már a Déli Hírnapló, hogy a postavám, amely jelenleg a kereskedelmi és iparkamara palotájának erre a célra átalakított pincehelyiségeiben van, más helyiségbe készül távozni és hogy a bérleti szerződésnek ilyen egyoldalú felbontása miatt valószínűleg perre kerül a sor. Az ügynek van egy oldala, amelyhez köze van a nagyközönségnek is és ezt azért tesszük szóvá már most, hogy az érdekelt körök még idejekorán úgy intézzék el ezt a kérdést, hogy abból a közönséget semmiféle károsodás ne érje.

A postavám ugyanis elhatározta, hogy a józsefvárosi pályaudvaron levő postahivatalba költözködik és erre a célra azt a két tágas helyiséget szemelte ki magának, amelyben most a levélekszpedicció és a levélhordók csapata van elhelyezve.

A posta ebbe már bele is egyezett és a levélekszpedicciót és a levélhordókat október elsejétől kezdve a Belvárosban levő első számú postahivatalban — a főpostaépületben — akarja elhelyezni. Mivel azonban ebben a palotában minden olyan helyiséget, amelyről a postahivatal csak valamennyire is lemondhatott, lakásnak alakították át, sem a levélekszpedicció, sem pedig a levélhordók részére nincsen megfelelő két terem. Elhatározták tehát, hogy erre a célra a pince egyik részét fogják átalakítani. Ez egészségi szempontból sem jó, azonban a tervnek a közönség szempontjából is nagy hátránya van.

Békeidőben, sőt még a háboru alatt is, Temesvárott naponta háromszor kézbesítettek levélpóstát. A háboru után erről le kellett szoknunk és most naponta csak egyszer hordják a levélhordók házhöz a leveleket. Reggel nyolekor indulnak el a pályaudvari postától és kihordják azt az anyagot, amely a legutóbbi huszonnégy óra alatt érkezett.

Ha a levélekszpedicció és a levélhordók elosztó terme a Belvárosban lesz, a postakézbésítés még nagyobb késedelemmel fog járni.

Az új elhelyezés mellett az érkezett postaszakokat felnyitlanul vizik majd a Belvárosba, ott dolgozzák fel azok tartalmát, kiadják az egyes levélhordóknak az őket illető leveleket, akik viszont utcák szerint osztják föl azokat és aztán indulnak a kézbesítésre. A hajnali és reggeli vonatokkal érkező postaszakokat ezentul nem tudják majd olyan jókor bevinni a belvárosi postapalotába, hogy azokat a levélekszpedicció feldolgozza és hogy a kapott anyagot a levélhordók is eloszthassák maguknak utcák szerint. Így tehát azzal szemben, hogy most egyes postajáratok anyagát tizenkét-huszonnégy óras késéssel kapja a közönség, a jövőben ez harminchat-huszonnégy óras késéssel fog történni.

Ha pedig a posta mégis azt akarja, hogy a hajnali és reggeli vonatokkal érkező levelek is aznap kerüljenek a közönséghez, akkor a levélhordók nem reggel nyole órakor, hanem legfőljebb déli tizenkét órakor kezdenek a kézbesítést.

Hogy ez a kereskedelem és ipar szempontjából milyen nagy hátrányokkal jár, arról felesleges is bővebben beszélni. Meg kell itt még jegyezni azt, hogy a Temesvárról induló levelek is legalább tizenkét-huszonnégy óras késéssel indulnának ezentul, mert a város különböző részeiről nem a pályaudvari postára vinnék azokat, hanem a belvárosi postapalotába, ahol zsákokba való csomagolásuk és irányításuk történné és az így elkészített anyagot vinnék azután a vasútra. Ez pedig okvetlenül tetemes késéssel jár.

Nagyon helyes volna, ha a közön-

ség, a kereskedelem és ipar együttesen még idejekorán felemelnék szavukat az ellen, hogy a levélekszpedicció és a levélhordókat a Belvárosban helyezték el.

Tegyék a postavámot akárhová, azonban a postának ezt a két szervét hagyják meg továbbra is a vasúton. Az egész világon így van ez minden nagyobb városban, ahol pedig nincsen: ott megcsinálják. Csak nálunk rontják el még azt a kevés jót is, ami megmaradt.

Kubán Endre.

A kislány jóhiszemősége bő zsákmányhoz juttatott egy vakmerő tolvaj fiatalembert

Temesvár, szept. 19.

Rabesánszky Kálmán magántisztviselőnek Ujkisodán a negyedik utca 35. szám alatt levő lakásába a minap beállított egy fiatalembert, aki a házában csak Rabesánszky nyole esztendő kislányát találta. Az ismeretlen egyén azt a mesét adta elő a kislánynak, hogy a szabó és édesapja küldte vasalni való ruhákért. A kislány kiadott a szekrényből egy öltönyt, azonban a fiatalembert azt mondta, hogy csak adja oda a másik két ott logó öltönyt is, mert azokra is ráfér a vasalás. A három rend ruhával aztán utnak indult, de a kapuból visszafordult.

— Majdnem elfelejtettem, — mondotta — az édesapja azt is meghagyta,

hogy küldjön el neki minden pénzt, amit itthon talál.

A kislány erre a fehéreneműs szekrényben kutatott pénz után, ahol hat-ezer lejt talált, amelyet odaadott a fiatalembertnek. Ez a szekrényben egy takarékkönyvet is látott, amelyet szintén elkért és meg is kapott. A takarékkönyvet a Temesvári Első Takarékpénztár állította ki ezer leiről. Mikor az ismeretlen egyén így ellátta magát ruhával és pénzzel, eltávozott. Délben Rabesánszky hazatérve rémülten tudta meg, hogy távollétében mi történt. Azonnal szaladt a csendőrséghez és feljelentést tett az ismeretlen csaló ellen. Egyidejűleg a temesvári rendőrprefekturán is jelentést tett az esetről. A furfangos tolvajt most erőlyesen keresik.

A halott levele

Az apa maga cáfolja azt a hírt, hogy fia baltával agyonütötte

Temesvár, szept. 18.

Az egyik temesvári német nyelvű napilap terjedelmes cikke alapján röviden megírtuk mi is, hogy Jova Péter harminchat éves boksáni volt adóhivatalnok baltával agyonverte édesapját, Jova Józsefet és aztán anyjával együtt a mezőre menekült, ahol a csendőrök mindkettőjüket elfogták. Ma a posta levelet hozott Boksánból és a levél írója maga Jova József, akit állítólag a fia agyonütött.

A tragikus apagyilkosság szerencsére nem történt meg, bár az eset enélkül is szomorú, mert egy iskolázott, művelt ember lelki egyensúlyának a megbotlásáról van szó.

Jova Péter iskolai végzettséggel vount a háboruba és azt teljesen végig-

küzdötte Szásztrónost idegekkel került haza, de szülőinél valahogyan összeesd e magát és a boksáni, majd a zsidovini adóhivatalnál lett könyvező. Azonban a hivatalnokoskodás csak kárára volt, mert hamarosan mutatkozni kezdtek rajta a háboruban szerzett idegbajból származó elmebetegség tünelei. Ennek folytán el kellett a hivatalból távoznia és a kolozsvári, szebni és lugosi emegyógyintézetekben állott kezelés alatt. Mint esendes örülte hazabocsátották és mindenki nagy rézvéttel volt a jobb sorsra érdemes fiatalembert iránt.

Szeptember 11-én azonban kitört rajta a dühöngő téboly.

Mikor apja egy bevárlásból hazatért, az udvaron fiával találta magát szemközt, aki fejszével esa-

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és tisztelt vevőimet, hogy **szücs üzletemet** Fő-utcából, Gyárvaros Anárássy-ut 16. szám alá helyeztem át (a román. katolikus tempommal szembe).

Ezúton kérem a. é. közönséget, hogy tekintse meg raktáron levő áruimat meglepő olcsó árakkal, átalakításokat és javításokat is vállalok.

Tisztelettel

Botz Károly, szücs.

pot rá. A csapás szerencsére nem volt súlyos és hamarosan sikerült a tébolyodott Jova Pétert lefegyverezni.

Hatósági intézkedésre azután a lugosi elmeorvóháza szállították. Ennyivé zszugorodott össze a szenzáció apagyilkosság, amelyben állítólag az anya is segédkezett. Tartoztunk vele egy család jóhírnevének, hogy az esetet úgy megírjuk, ahogy valójában történt.

Értesítés!

Asztalos műhelyemet áthelyeztem Józsefvárosból Blaskovits-telepre Str. B. Márcine 2. szám alá Blaskovics-villa mellett városi villanyos megállónál. Készítek a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig mindennemű asztalosmunkát. Portal, üzletberendezés, valamint mindennemű átalakítások a legszolidabb árak mellett rövid idő alatt készülnek. Elsőrendű munka. 2644

Rausch János asztalosmester.

Autogarázsok

a belvárosban

központi fűtéssel és tisztító-
aknával ellátva

október 15-ével

kiadó.

Előjegyzések már most eszközölhetők. 2742

„Salvarea“
Önkéntes Mentőtársulat.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek
beni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemesebb otthont
nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a keleti
pályaudvar érkezési oldal-
ával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője
olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból,
(Kittinó házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert
gyalog átjöhét egy perc
alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás
szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon
meg. Elsőrendű szoba-
rende és ajánltos (56)

Kozákok utcai harca

tüntető kommunistákkal, akik megtámadták a cirkuszban vendégszereplő kozák lovascsapatot

Zágráb, szeptember 18.

Zágrábban tegnap néhány órán keresztül orosz világ járta. Igazi, komoly és sebesülésekkel járó súlyos összeütközés volt kommunisták és orosz lovas kozákok között. Ilyen jelekkel játszódhattak le az orosz városokban a fehér forradalmak idején, amikor Denikin és Wrangel csapatai ütköztek össze a kommunistákkal. Oroszországban a fehér forradalmak a kommunisták győzelmével végeztek. Zágrábban azonban a kozákok a rendőrségnek képeben segédesapatokat kaptak, amelyek után a tüntetőket szétverték.

Zágrábban jelenleg egy nagy cirkusz tartja előadásait, amely vendégszereplésre megnyert egy kozák lovascsapatot.

Ez a kozák lovascsapat Wrangel hadseregéből való és jelenleg abból tartja fenn magát, hogy cirkuszokban lép föl. A kozákoknak tegnap este kellett volna először fellépniük és hogy nagyobb legyen irántuk az érdeklődés, felvonulást rendeztek a horvát főváros utcáin. A kozákok teljes harci felkészültségben lovagoltak cifrán kintarozott lovaikkal. Elöl lovagolt a kapitányuk, aki mellett ott volt a zászlótartó és hatalmas cári lobogót emelt magára.

A csapat előtt ugyancsak kozák szokás szerint haladt a lovas zenekar, amely teljes tudóval fújta a cári himnuszt.

A látványosságra óriási tömeg gyűlt össze Zágráb utcáin. Eleinte gyönyörködtek a pompás csapatban, lassan azonban változni kezdett a hangulat. Ugyanis az történt, hogy a tömeg közé kommunisták elegyedtek, akik izgatni kezdtek a kozákok ellen. A kommunisták végül több százan voltak már együtt és hevesen kezdtek tüntetni a kozákok ellen. Ilyen kiáltások hangzottak:

— Tapossátok sárba a cári lobogót! Ma már szovjet van Oroszországban! Eljén a szovjet! Le a cári lakájokkal!

A kozák csapat nem törődött eleinte a tüntetőkkel és nyugodtan haladt tovább a maga útján.

Ez a hidegvérűség még jobban fölbosszantotta a kommunistákat, akik köveket kezdtek a kozákokra dobálni.

Az egyik tüntető hirtelen elhatározással nekiugrott a zászlótartónak és gyors rántással kitepte a kezéből a lobogót, aztán elfutott vele. A tüntetők a lobogót az egyik mellékutcában tarabokra tépték és elégették. Ezt azonban a kozákok sem nézték tétlenül és kardot rántva megkardlapozták a tüntetőket, mint valamikor odaközeli a csillag Pétervárott, vagy a zent Moszkvában. Közben a tüntetőket telefonon értesült rendőrök nagy sapatban érkeztek a helyszínre.

Erre a kozákok, akik a saját védelmükre alkalmazták a kardlapozást, visszadugták a kardokat hüvelyükbe és a rendszámlást a rendőrökre hízák.

Ez teljesen sikerült is. A tüntetőket

szétzaladtak néhányuk kivételével, akiket letartóztattak. A kozákok közül a kommunisták tüntetők kódolásaiktól hárman sebesültek meg.

Ez az incidens azonban elvette a lovas kozákok kedvét a további zágrábi vendégszerepléstől. Azonnal a

szállásukra mentek és csomagoltak. Néhány óra múlva már elutaztak Bécsbe, ahová szintén van szerződésük Bécsben táviratilag megrendelték maguknak az új cári lobogót és remélik, hogy azt nem fogják a bécsi kommunisták tőlük elrabolni.

Csütörtököt mondott a részeg ember kezében a revolver, melyet a rendőrré fogott

Temesvár, szept. 18.

Azon a véletlen, hogy a revolver megrántott ravasza nem jól működött, mulott, hogy tegnap éjszaka a Városház-utcában embervér nem folyt. A Zenélőóra nevű vendéglőből vidám társaság jött ki éjjel félkettő tájban. Hatan voltak összesen. Ezek közül négyen befordultak a Szerb-utcába és csakhamar eltűntek. Kettőn azonban ott maradtak a Városház-utcában és jókedvükben nagy lármát csaptak. G e l e a Péter rendőr, aki a közelben posztolt, csendre intette őket. Ezek azonban visszafeselték és amikor a rendőr igazolásra szőlította fel őket, megtagadták irásaik előmutatását. A rendőr erre közölte velük, hogy amennyiben nem igazolják magukat, kénytelen lesz őket bekísérni. A részeg emberek egyike erre hirtelen a

nadrágzsebébe nyult, előrántott egy browningrevolvert, ráfogta a rendőrré és elsütötte. A fegyver azonban csütörtököt mondott. A támadó erre bábrálni kezdett a revolverrel, hogy mgnézze, mi a baja, közben pedig a rendőr segítségért sipolt, mire a közelből négy rendőr került elő. A rendőrök aztán lefegyverezték a részeg embert, akit társával együtt a rendőrségre vitték. Ott kiderült, hogy a lövöldöző ember G a y e r János, harmincnyolc éves Krizsán-utca 26. szám alatti lakos, a másik pedig S u b o n y Zsiva harmincnyolc éves Krizsán-utca 60. szám alatti munkás. A rendőrségen tegnap délelőtt P e r i a n György rendőrigazgató hallgatia ki őket. Mindketten részegségükkel védekeznek. A nyomozás befejezése után mindkettőt átkísérik a hadbírószékhez.

Bélyegkereskedő ügyvéd ellen a temesvári törvényszék tegnap országos körözést rendelt el

Temesvár, szept. 19.

Ki nem ismerte volna Ürményi Dezső dr. temesvári ügyvéd alacsony, fürge alakját? A köztisztelt családból származó ügyvédből évek előtt bélyegkereskedő lett. Egész vagyonát bélyegkebe fektette és egy év előtt bélyeggyűjteményével Amerikába ment.

Az amerikai út nem vált be és Ürményi Dezső dr. letörtien tért haza Temesvárra. Újból bélyegkereskedéssel foglalkozott, ekkor azonban már szörűni kezdett a hurok a nyaka körül.

Amerikába való utazása során — mint az később egy ellene tett büntető feljelentésből kiderül, — nemcsak a maga, hanem több temesvári filatelista bélyegeit is magával vitte értékesítés végett. Amikor visszatért, ezekről a bélyegekről nem számolt be. Egymás után tették meg ellene a feljelentéseket és Ürményi dr. valóban ügyvédre valló ügyességgel parirozta ki azokat a veszedelmes helyzeteket, amelyek sokszor már letartóztatással fenyegettek. A bűnyűgyek haladtak a maguk útján, az ügyészség átküldötte az irato-

kat a törvényszékhez és tegnapra tüzték ki a főtárgyalást. Időközben azonban Ürményi már jó néhány hónapja ismét eltűnt Temesvárról. Természetes ennélfogva, hogy a főtárgyaláson nem jelent meg és az idézést sem lehetett eljuttatni hozzá.

Radulescu Aurél ügyész kérte Ürményi Dezsőnek országos körözését, amit a törvényszék el is rendelt.

Egyelőre kétséges azonban, hogy ennek a körözésnek lesz-e valamelyes fogamatja. Ürményi mielőtt eltűnt Temesvárról, mindenféle azt hangoztatta, hogy újra Amerikába megy, nagyszerű üzleti összeköttetéseket szerzett és a bélyegszakmában kiváló helyzetet teremtett magának. De Ürményi nem ment Amerikába, hanem mint a temesvári filatelisták mondják és levelekkel is igazolják, változtatott ezen a tervén. Ürményi jelenleg Oslóban, Svédország fővárosában él és ott is bélyegkereskedéssel foglalkozik. Azt írja, hogy jól megy sora és nemsokára hazatér, hogy adósságait kifizesse. Egyelőre körözik, a törvényszék pedig elfogatásáig elhalasztotta a főtárgyalást.

Tömeggyilkos

amerikai, aki husz gyermeket ölt meg

Newyork, szeptember 18.

A kaliforniai Riverben megjelent a bíró előtt egy tiz esztendőes fiúcska, aki Stanford Clarnak mondotta magát. A fiú borzalmas tömeggyilkosságról rántotta le a leplet. Elmondotta, hogy két esztendő előtt egy farmtulajdonos, a farmjára csalta, ott elfogta, aztán meg akarta ölni. A fiúnak sikerült nagynehezen elmenekülni és azóta az erdőn bujdosott, mert attól félt, hogy újra a farmer kezébe kerül. A fiú elmondta, hogy a farmer — akit meg is nevezett — rengeteg gyermeket ölt meg és hulláikat a szemétdombon ásta el. A feljelentés alapján husz tagból álló bizottság ment ki a farmra, ahol husz gyermekcsontvázat talált. Azonkívül rengeteg oltatlan meszet is találtak, amelyet valószínűleg a hullák betakarására használt a farmer. A gonosztevőt letartóztatták és az eljárást megindították ellene.

Magyar

evangélikusok ünnepe Nagyszentmiklóson

Nagyszentmiklós, szept. 18.

F r i n t Lajos evangélikus püspök most tartotta meg Nagyszentmiklóson az evangélikus egyházközségnél a szokásos évi vizsgálatot. A püspököt utjára B o h u s Károly egyházkerületi főesperes, A m b r ó z y Andor báró egyházkerületi világi felügyelő és P u r g l y Lajos helyettes világi felügyelő kísérték. Nagyszentmiklóson a vendégeket a presbitérium élén Egyes Bertalan lelke-z fogadta, majd a templomba kalauzolta őket. A templomban Bohus Károly főesperes és Egyes Bertalan imádkoztak. Frint Lajos püspök pedig magas szárnyalású beszédet mondott. Istentisztelet után a nagyszentmiklósi evangélikus egyházközség diszközgyűlést tartott, utána Frint püspök fogadta a különböző küldöttségeket. Délben a püspök és kísérei részére bankett volt, amelyen résztvettek valamennyi vallásfelkésztet lelkészei, a katonaság és a hatóságok, valamint a magyarság és a németiség képviselői is. Kedves ötlet volt a rendezésgtől, hogy a banketten a felszolgálást nagyszentmiklósi úrlányokkal — az ottani leányegyesület tagjaival — végeztette. A bankett során az első felköszöntőt Ambrózy Andor báró mondotta a királyra, utána Frint Lajos köszöntötte a nagyszentmiklósi különböző egyházközségek testvéries együttműködését, K á d á r István dr. a hatóságokra és Purgly Lajos a felszolgáló leányokra. Nagyszentmiklós viruló rózsáira, üritette poharát.

Raktár!

Keresek állványoknak száraz, magas raktárt október 1—15-ére. Városrész egész mellékes.

Skoda

2743 Szent György-tér 1.

MIRJAM Alélektani rejtély Temesváron.

A híres jósnő egy fényes ajánlatot tesz. Meg akarja jóslni Önnek, hogy boldog, áldott és eredményteljes lesz-e a jövője? Lesz-e eredménye a szerelemben, házasságban, a vállalkozásaiban, terveiben, óhajában? Válaszol egyéb pontokra is. Mindez csak a tenyeréből, a chiromántia alapján derül ki. MIRJAM életértelmezően állapítja meg és személyes tanácsokkal szolgál, ami Önt nem csak ámulatba ejti, hanem még fel is lelkesíti! Keresse fel és meglátja, milyen nagy meglepetés vár Önre.

Található: **Belváros, Erőd-u. 1. sz.** Egész nap este 8 óráig.

Tanuljon az Erzsébetvárosban a nyilvános jogu Babenné Ambrus Irén iskolában, Tírol-utca 78. Román, német, magyar egységes gyorsírást, gépírást, helyesírást, levelezést, szépírást. Havonta új tanfolyam. Mérsékelt tandíj.

Hirek

A divat ma

az, hogy mindenki igyekezzék lehetőleg letagadni éveit számából. A csillagúszok most a Napot is fiatalítják már, azt állítva, hogy mindössze huszmillió esztendő.

Hát ez nem igaz. A nap sokkal vénebb.

Teans, az angol csillagász a relativitás elmélete alapján azt állítja, hogy nézete szerint a nap sokkalta öregebb, vagyis nem husz millió esztendő, hanem husz milliárd esztendő.

Ezenkívül kiszámítja, hogy 1500 milliárd esztendő múlva a Nap mostani tömege egy tizedével fog csökkenni. De amint az égitestek tömege csökken, a csillagrendszer hozzájuk alkalmazkodik. 1500 milliárd év múlva a Hold sokkal jobban eltávolodik a Földtől, viszont a Föld körpályája egy tizedével nagyobbul.

Ilyenformán szintén tízenkét hónapunk lesz, de a hónapjainkba harminchétf vagy harmincyolc nap és az évben négyszázötven nap.

Uj

Teans számítását tekintve véve, az előrelátók azt indítványozzák, hogy a naptárt reformálni kellene, főképp gondolkodni arról, hogy a közléstviselőknél emeljék fel a fizetésüket, mert szegények háromszázhatvanöt nap helyett négyszázötvenegyet fognak majd dolgozni.

Igaz, hogy erre van még némi idő.

— Temes megye új szubprefektusa. Miként értesülünk, legközelebb betöltésre kerül Temesváron a megye szubprefektusi állása. A jött Jónescu Gyula dr. lippai főszolgabíró, akit Coste Gyula dr. prefektus a napokban terjeszt föl kinevezésére. Jónescu tíz éve áll a megyei közigazgatás szolgálatában és kiváló képzettségű tisztviselőnek ismert.

— Véglegesített bányai tanerők. A közoktatásügyi miniszterium a temesvári tankerületben a következő tanerőket véglegesítette. Pécsváry Antal a dettai reáliskolánál, Henz Máttyást és Blickling Antalt a zombolyai középiskolánál, Bracey René Györgyöt a temesvári Diaconovici Loga gimnáziumnál, Teodorescu Máriát a temesvári Carmen Sylva leánygimnáziumnál, Déak Honát a karánsebesi leánygimnáziumnál és Caba János ének és zenetanárt a lugosi leánygimnáziumnál.

— Temesvári járásbírói ügyvéd. Petrovici Kornél dr. járásbíró megváltik állásától és ügyvédi irodát nyit. Petrovici dr. hír szerint pályázik a megyei ügyészi állásra is.

— Külföldi tudós Temesvárott. Weigold Hugó dr. ornitológus, aki a honnoveri természettudományi múzeum igazgatója, ma este Temesvárra érkezik. Weigold dr. Lintia Liviusz tanár vendége lesz, akivel együtt körutazni indul, hogy a romániai madárvilágot tanulmányozza. A neves tudós egy hónapon keresztül marad Romániában.

— Áthelyezett postafelügyelő. Papa György temesvári postafelügyelőt Csernovicba helyezték át. Helyébe Veltiu Sándor jászi felügyelő kerül Temesvárra.

Jövő évben lejár

a kisántánt államok szerződése és tárgyalások folynak a megújításról

Temesvár, szeptember 19.

A Neue Freie Presse nagy cikket ír a kisántántról azzal kapcsolatban, hogy a kisántánt államok szerződése a jövő esztendőben lejár. A kisántánt annak idején 1920-ban Benes kezdeményezésére jött létre, de csak 1921 áprilisában írta alá Csehszlovákia és Románia, három hónappal később pedig Jugoszlávia. Azóta már ismételtén újították meg a körszerződést és ugyancsak ismételtén igyekeztek bevonni Lengyelországot és Görögországot is, de mindig sikertelenül. Minden szerződésújításkor tettek egymásnak bizonyos engedelményeket és kiegészítéseket. Legutóbb is, amikor 1926-ban három esztendőre újították meg a szerződést, Mitilineu akkori román külügyminiszter kijelentette, hogy figyelembe kellett venni bizonyos európai politikai eseményeket. Most a három érdekelt állam között már előre tárgyalnak arról, hogy miként újítsák meg a jövő esztendőben a megállapodást.

A prágai Bohémia című lap szintén nagy cikkben foglalkozik a kisántánt újjaalakításáról. Megemlíti a lap, hogy Prága, Bukarest és Belgrád között eszmecsere van folyamatban, amelynek célja egy általános körszerződés létesítése, amely a jelenleg fennálló és a jövő évben lejáró körszerződések rendszerét volna hivatott a mai viszonyokhoz mérten pótolni. Az általános szerződésnek számolni kell a balkáni viszonyok változott voltával és az eredeti céllal, hogy a békeszerződések erőszakos megváltoztatását megakadályozza.

— **Gyermekparalízis Budapesten.** Budapestről jelentik: A magyar fővárosban ezen a héten két gyermekparalízis fordult elő.

— **Zsebtolvajok a hetipiacon.** Radu Katalin Csillag-utca 20. szám alatti lakosnő feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Scudier-téri piacon ismeretlen tettesek zsebéből kilopták a pénztárcáját, amelyben kétszáz lei készpénz és több irat volt.

Gyilkosság

— **Filmsztárok az éjjeli mulatóban.** Newyorkból jelentik: Fatty, az ismert burleszk színész, szerelmi regénye miatt, amelyekkel megbotránkozta a farizeus amerikaiakat, elvesztette állását. Erre bosszúból éjjeli mulatót nyitott. A megnyitás igen ünnepléses volt, mert azon megjelentek az összes ismert filmsztárok.

— **Megszökött a szeretője és elvitte a pénzt.** Lázár István napzamos, aki a józsefvárosi Gyár-utca 17. szám alatt lakik, feljelentést tett a rendőrségen, hogy Perisics Mária, akivel két évig vadházasságban élt, megszökött tőle. A szökevény asszony magával vitte Lázár István háromezer leányi készpénzét és több ruháját. Valószínű, hogy Delta felé vette útját, ahol rokoni vannak.

* **Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében** ma a következő menü 50 lei: tüdő leves, tök főzelék virstivel, büftek tükörtortával, császár felfújt. Kis menü 35 lei, esti menü 2 fogásos 30 lei. Naponta friss rekord sör csapolás.

— **Égő cigarettá veszedelme.** Budapestről jelentik: Tegnep délelőtt tíz órakor kigyulladt a Keckeméti-utca 13. számú bérpalota teteje. Négy kerületnek a tűzoltósága vonult a helyszínére és két órai munkával lokalizálta a tüzet. Tegnep a háztetőn munkások dolgoztak és valószínű, hogy valamelyikük égő cigarettát dobott el, amely aztán a tűznek okozója lett.

regényünk:

— **A fascista munkaprogramja.** Rómából jelentik: Mussolini elnökletével tegnap folyt le a nagy fascista tanács. Mussolini nagy tervzetet olvasott fel a jövő munkaprogramról. Az új választások március 24-én, az olasz fascizmus tíz éves évfordulóján lesznek. Az új parlamenti ülészakot április 29-én, Róma születésének évfordulóján fogják meg nyitni.

— **Katolikus nagygyűlés.** Nagykárolyból jelenik: Nagykárolyban impozáns keretek között folyt le a katolikus nagygyűlés, amelyen az egész országból számosan vettek részt. Az elnöki székben Majláth Gusztáv püspök ült, aki hatalmas beszéddel nyitotta meg a gyűlést. A kongresszuson beszédekkel szerepeltek Lugosról Jakabffy Elemér dr. és Temesvárról Németh Kálmán, a Katolikus Népszövetség gyárvarosi elnöke. Beszédében utóbbi kifejtette, hogy a háboru után az emberek lelke erősen materialista lett és rámutatott azokra a módosításokra, amelyekkel a lelkeket ismét vissza lehet vezetni a valláshoz. A nagygyűlés végén Majláth püspök Isten áldását kérte az összes résztvevőkre.

* **Bánati Szanatorium Timisoara** Strada Obódescu (Holló-utca) Nr. 2. felvesz sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, orthopédiai, bel-, gyermek-, ideg-, bőr- és nem-, szem, fül, orr- és gégebetegeket. Röntgen, diathermia, elektrotherapia. Első, második és harmadik osztályú ellátás. Telefon: 23-46.

Keresek november 1-re modern

7 szobás lakást

lehetőleg a Belvárosban vagy valamely elővárosban. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

2324

CÁFOL A KORMÁNY FÉLHIVATALOSA. Bukarestből jelentik: A Viitorul hivatalos közlése szerint egyes fővárosi lapok a legfantasztikusabb híreket koholják az állítólagos kormányválságról. A kormány félhivatalosa szerint ezek a hírek minden alapot nélkülöznek és vagy börtömanőver céljait szolgálják, vagy pedig politikai manőver eszközei akarnak lenni. Az ellenzéki lapok a kormány eme cáfolata ellenére fentartják értesüléseiket olyan értelemben, hogy a kormány helyzete súlyos és bukás eshetőségeiről írnak. Bratianu Vintila miniszterelnök különben tegnap ismét hosszabban tárgyalt Duca és Argetoianu miniszterekkel, Maniu Gyula is tanácskozott tegnap híveivel és különösen Michalacheval valamint Madgearuval értekezett. A nemzeti parasztpárt vezérő bizottsága ma délelőtt tart ülést.

— **Kiderült ártatlansága.** A rendőrségről nyert információ alapján megírtuk, hogy Obreas Péter feljelentést tett lopás miatt Zivoin Illés ellen. Azzal vádolta, hogy egész napon keresztül együtt mulattak és hogy a Popescu-féle mehalai korcsmában ellopta kétezer lei készpénzét. A rendőrség elővezette Zivoin Illést és megkezdte a nyomozást. Minthogy azonban kiderült, hogy a terhére rótt cselekményt nem követte el, a büntügyi rendőrség szabadonbocsátotta és minden eljárást beszüntetett ellene.

— **Terhére volt az öregség.** Nagyözsről jelentik: Rosztek Magdolna hetvenhárom éves asszony tegnap felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az öngyilkosságot öregsége miatt követte el.

a kastélyban

— **Borzalmas öngyilkosság.** Grácól jelentik: Vilkosovszky Albert, a gráci dinamitgyár igazgatója öngyilkossági szándékból dinamittal felrobbantotta magát. A dinamittöltényt a hátára kötötte és aztán hanyafeküdt. A gyutacsot meggyújtotta és nyugodtan várta a robbanást. A robbanás csatokká tépte a testét. Tettének oka ismeretlen.

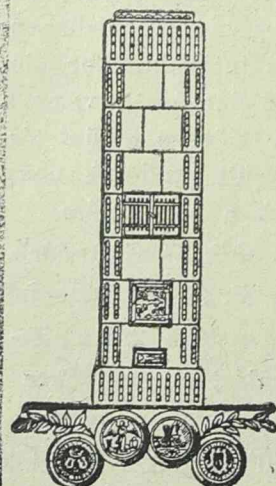
Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Pucher András

Cserépkályahagyár

Timisoara-Iosefin
Strada I. C. Bratianu No. 6
Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár
Cserépkályha és kandallókban
Tűzhely és tűzhelycsempék
fehér és különböző más színekben
Fayence-falburkolati lapok
Keramik-padlólapok
Chamottetégla és 2358
Chamottelisz.

Gyilkosság a kastélyban

Temesvár, szept. 19.

Az eset még a háboru előtt történt, de azért még sokan lesznek, akik emlékeznek rája. Akkoriban sokat írtak a véres bűntényről a lapok egész Európában.

Egy bányai község urasági parkjában holtan találták a folyó partján a grófnőt. Maga a gróf azonban nem volt található. A nyomozás során a sendőrök nem messze a folyótól megelentek egyik házicipőjét és eltépték nyakkendőjének egy darabját. Ebből arra következtettek, hogy a gróftól meggyilkolták és a hulláját beledobták a vízbe. Mindezt megerősítette az a tény is,

hogy az egész kastély fel volt dultva, ami világosan mutatta, hogy rablógyilkosság történt. Kiderült a nyomozás során az is, hogy a gróf előtte való napon az egyik temesvári banktól nagyobb összeget kapott.

Ez a pénz eltűnt és a család sok értékös ékszere is.

A falunak bőséges alkalmat adott a beszédre a véres bűntény és az emberek szinte észre sem vették, hogy a falu bírájának a leánya, aki képesített tanítónő volt, ugyancsak nyomtalanul eltűnt. A leány Budapestre utazott és szülői levelet kaptak tőle, hogy öngyilkosságot követ el. Már ugy lát szott, hogy sem a kastélybeli gyilkosságokra, sem pedig a szegény kis tanítónő drámájára nem derül világosság, amikor az egyik detektívnek eszébe jutott, hogy a két eset között kapcsolatot keressen. A detektív ugyanis megfudta, hogy

a gróf udvarolt a szép fiatal tanítónőnek, akivel titkos szerelmi viszonyt is kezdett és gyakran voltak együtt hol Temesvárott,

hol Budapesten. A detektív ezen a nyomon haladt tovább és sikerült az egész borzalmas históriát kibogoznia. Kiderült, hogy a gróf komolyan szeretete a fiatal leányt, akit feleségül is akart venni. Ehhez előbb el kellett volna válnia a feleségétől. A grófnő azonban nem akart beleegyezni a válásba.

A grófnőnek első férje gazdag birtokos volt, akinek tulajdonát képezte a kastély és a hozzátartozó uradalom. A földbirtokos egy alkalommal találkozott Temesvárott régi ezredtársával, egy lengyel gróffal. A grófnak piszkos kártyaadósságai miatt ki kellett lépni az ezredből és éppen az öngyilkosság gondolatával foglalkozott, amikor barátja évek hosszú sora után rátalált. Magához vitte birtokára és ott is tartotta. A lengyel gróf azonban hálátlansággal fizetett: elcsábította barátja feleségét.

Ezek nem érték be azzal, hogy visszaéltek a jóbarát bizalmával, hanem tudva azt, hogy az általános örökösévé a feleségét tette meg végrendeletében, lassan ölé méreggel elpusztították a férjét és egy évre rá házasságra léptek.

Az asszony tehát nem akart férjgyilkosság árán szerzett második férjétől elválni és azzal fenyegetőzött, ha ez nem szakit a tanítónővel, akkor a kezei között levő bizonyítékokat átszolgáltatja az ügyésznek és mindketten mehetnek a fogházba. Akkor a

gróf elhatározta, hogy megöli a feleségét és megszökik. Tervét végrehajtotta és sikerült az egésznek a rablógyilkosság látszatát adni és úgy feltüntetni a dolgot, mintha ő is áldozata volna a bűnténynek. Valójában pedig magához vett rengeteg készpénzt és ékszerrel és a szeretőjével — a kis tanítónővel — eltűnt, megszökött.

A detektívnek sikerült az egészet kibogozni, a gróft azonban mégsem tudta a bíróság kezére adni, mert az abban a pillanatban, amikor a detektív szobájába lépett budapesti rejtékelyén, agyonlőtte magát.

Ezt az izgalmas történetet dolgozta

fel a Déli Hirlapnak a legközelebbi napokban meginduló szenzációs bűntügyi regénye. Ennél izgalmasabb regényt hosszú évek óta nem írtak és érdekességét fokozza az a körülmény, hogy minden részlete megtörtént dolog. Minden folytatása olyan érdekesítő lesz, hogy a közönség lázasan fogja mindig várni a másnapi folytatást. Az új regénynek Gyilkosság a kastélyban lesz a címe és közlését néhány nap múlva kezdjük meg. Azok az új előfizetőink, akik október elsejétől lépnek a Déli Hirlap táborába, a lapot már attól a naptól fogva kapják, amelyen az új regény közlése megindul.

RÁDIÓ

Szeptember 19. (Szerda.) Budapest. 12 óra: Cigányzene. 5 óra 45: Kávéházi zene átvittele az Ostende kávéházból. 8 óra 30: Esti hangverseny. 10 óra 30: Gramofonzene. Bécs. 11 óra: De la Cerda kvartettjének hangversenye. 4 óra 15: Zenekari hangverseny. 8 óra: A Német Népdalkör hangversenye. Breslau. 10 óra: Hindenburg birodalmi elnök beszéde alsósziléziai látogatása alkalmából. 4 óra 30: Strauss keringők. 9 óra: Vonósnégyes Schubert hangversenye. Brünn. 5 óra: Könnyű zene. 7 óra: Népies hangverseny. 8 óra 10: Kamarazene. Berlin. 10 óra: Hindenburg beszédének közvetítése. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 9 óra: Ének-

hangverseny. 10 óra 30: Esti hangverseny. Frankfurt. 4 óra 35: Régi tánczene. 8 óra 15: Tarka est. Hamburg. 5 óra: Nagy zenekari hangverseny. 8 óra: Ének, szavaltatok és zene. Kattowitz. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Esti hangversenyátvitel Varsóból. Langenberg. 1 óra: Déli hangverseny. 5 óra 45: Délutáni hangverseny. 8 óra: Zenekari és énekhangverseny zongorakísérettel. Leipzig. 3 óra: Könnyű zene. 8 óra 15: Tarka est. Stuttgart. 4 óra 30: Indulók és keringők. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny.

Szeptember 21. (Csütörtök.) Budapest. 12 óra: Zongorahangverseny. 5

MOZI

Belvárosi Mozi: Szerda és csütörtök (szept. 19 és 20.)

Gyárvárosi Mozi: Péntek és szombat (szept. 21 és 22.)

M e h a l a i M o z i: Vasárnap (szeptember 23.)

Manci ne lopj

Prod. Ufa.

Mi történik két szép testvérrel, akik kleptomániában szenvednek. Dramatikus és komikus kalandjaik a javulás és boldogság felé.

A főszerepekben:

Lillian Harvey, Dina Gralla, Werner Fuetterer, Bruno Kastner.

Monopol: Matador-Film, Braşov.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

1078

óra: Cigányzene. 10 óra 30: Esti hangverseny. Bécs. 11 óra: Zenekari hangverseny. 4 óra: Bécsi operettzene. 10 óra: Zene gyermekek részére. 8 óra: Humperdinek Königs-kinder című játékának előadása. Breslau. 12 óra: Hindenburg birodalmi elnök fogadtása Liegnitzben. 4 óra 30: Spanyol zene. 8 óra 30: Bohózat előadása. 10 óra 30: Szórakoztató zene. Brünn. 11 óra: Zene. 5 óra: Hangverseny. 10 óra 30: Esti hangverseny. Berlin. 11 óra: Kávéházi zene. 8 óra 30: Angol zene. 10 óra 30: Tánczene. Frankfurt. 4 óra 30: Modern tánczene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. Hamburg. 4 óra 15: Hegedűhangverseny. 8 óra: Kabaré. Kattowitz. 6 óra: Könnyű zene. 8 óra: Hangversenyátvitel Varsóból. 8 óra 30: Olasz zene. Langenberg. 1 óra: Zene. 5 óra 45: Zongorahangverseny. 9 óra: Esti hangverseny. Leipzig. 3 óra: Délutáni hangverseny. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Orgonahangverseny. Händel, Bac Veracini és Bossi műveiből. München. 4 óra 30: Kávéházi zene. 6 óra: Wagner Lohengrün című operájának előadása. Nápoly. 8 óra 50: Luxemburgi grófja című operett előadása. Prág. 12 óra: Zene. 5 óra: Jazz-band. 7 óra 30: Szimfonikus hangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. Varsó. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Esti hangverseny. 10 óra: Tánczene.

Sport

A zombolyai Hertha első bajnokmérkőzése. Tavaly alakult meg Hertánéven egy új sportegyesület Zombolyán. A Hertha saját pályáján vasárnap játszott első bajnoki mérkőzést a temesvári RMS csapatával. A mérkőzés a Hertha abszolút fölénye mellett folyt le és az 7:1 (4:0) arányban Hertha javára végződött. A Hertha első szereplése komoly reményekre jogosítja a további bajnoki küzdelmeiben. A csapat jó összbenyomást készített, különösen kiváltak Neudenbach Váradi, Henika és Steiner. A bírótisztet Recktenwald látta el fogástalanul.

Irodalom

Az irástudók árulása. Ez a című Babits Mihály nagy tanulmányának, amelyet a Nyugat most megjelent szeptember 16-ki száma közöl és amely méltó érdeklődésre tarthat számot olvasóközönség körében. A Tolszto centennárium alkalmával Ignotus és Lázár Gábor Gyula a tolszto filozófiával foglalkoznak esszayikban. A szám szépirodalmi tartalmából kiemelni Kassák Lajos nagy feltámasztást keltett regényének, az „Angyal föld”-nek három újabb fejezetét, Elek Artur utirajzát, Gelérek Oszkár verseit és Sziráky Judit novelláját. Színházi és képzőművészeti aktualitásokról Ignotus Péter Schöppflin Aladár, Elek Artur és Tersánszky J. Jenő írtak. A szám egyúttal bejelenti, hogy a Nyugat Babits Mihály küszöbön álló 25 éves írói jubileumával kapcsolatban Babits Mihály plakettet vetet, melynek megmintázását Beek Ö. Fülöp bizta. A szám ára 60 leí, negyedévi előfizetés 300 leí. Kapható minden könyveskereskedésben, vagy a főbizományosnál: Pallas könyv- és lapterjesztő vállalat, Cluj, Strada I. Rattu A.

Próhirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tiz szög terjedőségű próhirdetés.

Egy szög ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb próhirdetés három lelei, álláskeresőknek tiz szög husz lei.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Házasság

Éves elvált asszony férjhez menne komoly uriemberhez, lakással, butorral és 50.000 lei készpénzzel. Vidékre is megy. Leveleket „50.000 lei” jelígre a kiadóba kérek. (2737)

Alkalmazás

Örömeztelen házaspár házmesternek felvétetik, az asszony a háztartásban segédkezik fizetés mellett. Cim: IV. ker., Csillag-u. 37. (2735)

Éves varróleány azonnalra felvétetik „Carmen” kézimunkaüzletben. (2740)

Mindenes szakácsnőt jó bizonyítványokkal azonnalra keresek. Cim a kiadóba. (2747)

Allást keres

Éves fiatal leány, ki perfekt ondol, okt. 1-ére állást keres. Cimeket kér a kiadóba „Jó munkaerő” jelígre. (5690)

Adás-vétel

Ház eladó 250 □ kerttel, szőlővel, 85.000 leiért. Ujkisoda, VIII. utca 56. szám. (2652)

Éves nőruhák eladók. Cim a kiadóban. (5691)

Éves jókarban levő jour-asztalkákat s egy antik szalonzasztalt megvételre keresek. Cimeket „Alkalmi vétel” jelígre a kiadóba kérek.

Éves borbélyüzlet Temesvár forgalmas helyén eladó, ugyanott lakás butorral együtt elutazás miatt sürgősen eladó. Érdeklődni Bozsák bádogos, IV. ker. Bem-u. 36. (2725)

Ház eladó! Kedvező feltételekkel kisebb családi ház eladó. Gyárvaros, Pacsirta utca 14. (2736)

Ház eladó használt, de jó állapotban lévő bicikli. Horn Ferenc, IV. ker., Pacsirta-utca 17. (2738)

Lakás

Éves szoba, konyha lelépéssel átadó. Cim a kiadóba. (2683)

Éves magányos ur csinosan butorozott különbejáratu szobát keres, lehetőleg a Belvárosban. Cimeket a kiadóba kérek „Butorozott szoba” jelígre. (2717)

Éves butorozva vagy butor nélkül szoba kiadó konyha, ééskamrával, egy külön butorozott szoba kiadó. III. ker. Gát-sor 26. (2733)

Éves kiadó udvari szoba-konyhás lakás. II. ker., Kosuth tér 4. (2739)

Éves két egymásba nyíló utcai szoba különbejáratú 1—2 ur részére kiadó. Józsefváros, Begabál-sor 3. (2746)

Különféle

Éves két iskolás gyermek teljes eljárást nyerhet. Érdeklődni Bulev. Carol 35, I. em. az udvarban. 2573

Éves hu-kvargli felülműhatatlan! Izletes, pikáns, tápláló. Központi gyár: Watz Ágoston tejvállalata, Temesvár, Andrassy-ut 18. Telefon 15 90 (2699)

Királynő és kalandor

A Déli Hírlap eredeti regénye

Írta: Félegyházi András

(Folytatás.)

55

(Utánnomás tilos.)

— Csakis az lehetséges, — mondta végül a főmérnök — hogy ez a forradalmároknak a munkája. Bizonyosan van nekik egy készülékük, amelynek segítségével minden pozitív villamos-ságot negatívra tudnak átváltoztatni. Így aztán nem is működik semmiféle világítás.

Igy is volt. Megállapították, hogy a villamosság jelszó volt a vezetékekben és a lámpákban is, azonban semmiféle erőt nem fejtett ki és így világítást sem adott!

A királynő lakosztályát gyertyákkal világították ki. Ezek pedig olyan kísértetiesen, olyan félelmetesen lobogtak.

Eudoxia királynő részére ez az éjszaka igazán a kísértetek éjszakája volt.

Olyan egyedülvalónak, olyan magánosnak érezte magát, mintha valahol a tenger közepén egy kicsi szigeten élt volna. Pedig csak a szomszédos szoba ajtaját kellett volna kinyitnia és ott találta volna a maga udvarhölgyeit.

Merőn nézett maga elé, amint mozdulatlanul ült.

És a kísértetek sorban megjelentek előtte.

Elsőnek jött Péter herceg. Halvány volt az arca. Halkan, de vontatottan és mégis érthetően beszélt. És amint beszélt, minden szó kísértetében egy-egy vércsepp is kibuggyant a száján.

— Eudoxia, — mondotta tulvilági hangon — már gyermekkorunkban egymásnak szántak minket és mikor nagyok lettünk, meg is volt az esküvőnk. Ne feledd el, Eudoxia, hogy szeretünk egymást. Ne feledd el, hogy a szívveink egymásé voltak és a boldogság mezőin jártunk. De te az ingatagsággoddal, a makacsságoddal és változékony-ságoddal engem, aki gyenge természetű voltam, szinte belesodortál a rosszaságba. Aztán a többi már magától jött. A vége az lett, hogy letértem a hitvesi becsületesség útjáról és férfi helyett pipogya emberré lettem. Aztán magától támadtak köztünk a surlódások és egy nap rá kellett esznem, hogy te sem tartod meg a hitvesi hűséget. Mindennek gyötrelmesebb volt azonban, hogy szeretőddel meggyilkoltattál.

A kísértet üvegzerű átlátszó ujjait a magasba emelte és megfenyegette Eudoxiát, majd aztán egyszerre úgy szétfoszlott, mint a köd.

A királynő meredt szemmel nézett a szoba sötét sarkába, ahol az imént még a kísértet állott, most pedig semmi nem volt látható.

De ez csak egy pillanatig tartott, mert a következő percben már újabb kísértet emelte onnan rá a szemét. Sztarecki Fedor volt.

— Eudoxia, meggyilkoltattad velem az első férjedet, aztán pedig, mikor megelégtél, eldobtál magadtól, mint egy kifacsart citromot. Én már a földön megbűnhődtem, amiért vak esz-köz voltam a kezekben.

Csontváz öklét dühösen rázta feléje, aztán elmosódott a homályban.

— Átkozott légy, Eudoxia, — kezdte a harmadik kísértet.

Ez az ifju Vardarovies szelleme

volt. Sötét ruhában állott ott és a szíve táján erősen vérzett.

Rámutatott saját vérző szívére és megszólalt:

— Ide, ebbe a szívedbe döfte gyilkos szerszámját Kerzikovszkij Iván, aki temiatad ölt meg engem, Eudoxia. A te buja véred megkivánt engem és én áldozatul estem. Szép ifju életem bimbója a sárba hullott miattad. Jövöm, karrierem mind egy csapásra elpusztult. És mindez azért, mert csábító-sodnak nem tudtam ellenállani. Átkozott légy!

Eudoxia eltakarta kezeivel a szemét, hogy ne lássa a kísértetet. Csak sokára merete a szeméről elvenni a kezét. Félénken nézett arra a helyre, ahol az imént még a fiatal Vardarovies szellemét látta. Most már üres volt a szoba sarka.

Azonban csak egy röpké pillanatig tartott ez így. A sötétségből kivált egy alak. Ráismert, Rodrigo volt, a spanyol herceg, Barátságos, mosolygós volt az arca és vidáman beszélt:

— Fogadjja őszinte és igaz hódolatomat, Eudoxia királynő. Ah, ha tudnám, hogy milyen nagyon imádom fel-ségedet. A világ minden szerelménél erősebb és nagyobb az én szerelmem. Sajnos földi életem túlrovid volt ahhoz, hogy felséged szerelmének édes-ségét megízlelhessem. Jött a féltékeny férj és elzavart felséged mellől. Mentem, mert mennem kellett de hogy visszatálaljak utamat saját kihulló vércseppimmel jelöltem. És ime, most visszatértem. Azért jöttem, mert tudom, hogy felséged is nem sokára elérkezik arra az utra, amely a tulvilágra vezet és szeretném, ha itt én lehetnék a kalauza.

A királynő ettől a barátságos hangtól jobban megrémült, mint az előbb a fenyegető szavaktól. Felugrott a helyéről, karjait magasra emelte, aztán hangtalanul összerogyott és arcát a lágy selyemszőnyegbe temette.

Jó darabig feküdt így a földön.

Egyszerre aztán érezte, hogy kemény kéz megfogja, megszorítja a karját, majd erőszakkal rázza. A szorítás nem engedett és végül is magasra emelte a királynőt az acélkar, amely megragadta.

Eudoxia lassan felemelkedett és felpillantott. Rémtű sikoly hagyta el a királynő ajkát.

A kísértet, amely előtte állott és amely vaskapocs módjára szorította csontos ujjával a karját, Kerzikovszkij Iván volt.

— Te rima, — kiáltott rá rikácsoló hangon — te utolsó rongy! Férfiak céda pusztítója! Örömtanyát esínáltál a királyi palotából. Belőlem miattad többszörös gyilkos lett. Pedig régeente milyen nagy imádatlalt, milyen rajongással csüggtem rajtad. Ha meghallgattál volna engem, a legjobb embert csinálhattad volna belőlem. De nem hallgattál meg és én csak úgy tudtam boldogulni veled, hogy igénybe vettem szemeimnek átkos erejét, amellyel az életem sorsa megvert engem. Gyilkos lettem miattad és mert beláttam azt, igyekeztem már a földön bosszút állani rajtad. Kinoztalak, gyötörtel, megölttem szeretőidet sorra akkor, amikor a legboldogabb voltál velük. (Folyt. köv.)

Október

1

a Déli Hírlap előfizetési árai a következők lesznek:

Temesvárott és vidéken házhöz kézbesítve:

Egy hónapra	80 lei
Negyed évre	240 lei
Fél évre	450 lei
Egész évre	900 lei

Temesvárott, ha az előfizető személyesen vossi át a lapot a kiadóhivatalban:

Egy hónapra	70 lei
Negyed évre	210 lei
Fél évre	400 lei
Egész évre	800 lei

Állami tisztviselők és állami nyugdíjasok lakásra való kézbesítésével:

Egy hónapra	60 lei
Negyed évre	180 lei
Fél évre	340 lei
Egész évre	680 lei

Állami tisztviselők és állami nyugdíjasok, ha személyesen veszik át a lapot a kiadóhivatalban:

Egy hónapra	55 lei
Negyed évre	165 lei
Fél évre	300 lei
Egész évre	600 lei

Az állami nyugdíjasok és állami tisztviselők tehát huszonöt százalékos kedvezményt élveznek. Emellett a többi kedvezmény is megmarad úgy, hogy aki előfizet nemcsak a legfrissebb híreket kapja, hanem minden nap tárcát, regényt, rádióműsort, tőzsdéi árfolyamokat, terményárakat, politikai, irodalmi és közgazdasági cikkeket, valamint sportrovatot, továbbá egyszer havonként egy tiz szavas próhirdetést ingyen, résztvesz minden hónapban abban a sorsolásban, melynek nyertese három napig ingyen lakhatik a budapesti Park-szállodában. A Déli Hírlap még azt a kedvezményt is nyújtja úgy a régi, mint az új előfizetőknek, hogy akik

október 1-ig

beküldik az előfizetési díjat, azok még a régi alacsony előfizetési díjat fizetik. Ezen kedvezményes előfizetést

1929 január 1-ig

terjedő érvényességgel fogadunk el azok részéről, akik az előfizetési díjat október 1-ig beküldik. Ezen terminus után a kedvezmény már nem vehető igénybe.

Külföldre az előfizetési díj:

Egy hónapra	110 lei
Negyed évre	330 lei
Fél évre	600 lei
Egész évre	1200 lei

Déli Hírlap

1928 SZEPTEMBER 20

LEGUJABB

IV. ÉVF. 219 SZAM

Hitvallást tett

kommunista meggyőződése mellett egy nagyváradi ügyvéd a hadbíróóság előtt

Kolozsvár, szept. 19.

A hatodik hadtest hadbíróága tegnap folytatta a kommunistaper vádlottainak kihallgatását. Közel négy órán keresztül Rozvány Jenő dr. fővádolt terjesztette elő védekezését, aki részletesen ismertette a falusi és városi dolgozók blokkjának működését. Rozvány nyíltan kifejtette politikai hitvallását és látszott rajta, hogy alapos felkészültséggel állt a hadbíróóság elé.

Beismerte, hogy meggyőződéses kommunista, de nem akar forradalmat. Vázo'tta a falusi és városi dolgozók blokkjának programját, amely nem forradalmi, annál kevésbé, mert elismert politikai alakulat.

Az általános választások idején ezt törvényesen elismerték azért, hogy a központi választási iroda választási jelvényt is adott a blokknak. Kijelentti, hogy a blokk programjának eszközei tisztára demokratikusak és a parlament utján akarnak célt elérni.

Pacala ezredes elnök: Miért váltak el a kommunisták a szocialistáktól, hiszen a szocialisták is a munkásság érdekeiért küzdenek?

Rozvány dr.: hosszasan esetele a szocialisták és kommunisták közötti különbséget és kijelentti, hogy ő már 1920-ban képviselte Romániában a kommunistapártot.

Amikor a nemzetközi szervezetek Moszkvában kongresszust tartottak, ő ki is utazott oda. Az utlevelet könnyen szerezte meg, mert a belügyminiszeriumtól félóra alatt megkapta azt, de amikor Moszkvából visszatért, letartóztatták.

Utalt ezután arra, hogy a blokk semmiféle törvényellenes lépést nem tett és ebbe az alakulatba bárki beléphet, aki nem is kommunista, még a liberálisok is tagjai lehetnek, ha elfogadják a blokk programját.

Pacala ezredes ezután a belföldi Rote Hilfe iránt érdeklődik. Rozvány kijelentti, hogy ehhez neki semmi köze nem volt és most sincsen. Majd részletesen ismerteti, hogy a választások alatt hányszor tartóztatták őt le és elmondja, hogyan vitték szyalog Nagyváradról Kolozsvárra.

Negulescu hadbíró kapitány megemlíti, hogy

a Rote Hilfe burkolt formája a kommunista agitációnak, tehát a városi és falusi dolgozók blokkja is kommunista szervezet.

Megemlíti, hogy a blokk tagjai közül huszonháromat tavaly elítéltek az eszme terjesztése miatt és mert azt követelték, hogy Románia ismerje el Szovjetországot, szüntesse be a hadbíróóságokat, továbbá a csendőrség és a fegyvergyárak működését.

Rozvány: Akkor Lupu miniszter is bűnös, mert ő is programjába iktatta Szovjetországot elismerését!

Az elnök ezután husz perc szünetet rendelt el, amely után folytatták Rozvány kihallgatását. Szóba került, hogy Rozvány munkásdeputációt vezetett a nagyváradi szubprefektushoz és akkor állítólag erőszakosan lépett fel, sőt forradalmi hangulatot akart teremteni.

Rozvány kijelenti erre, hogy letartóztatása és meghurcolása politikai ellenfeleinek a liberálisoknak bosszúműve.

Pacala ezredes elnök délután fél kettőkor a tárgyalás folytatását ma reggeli félkilenc órára halasztotta el. A tegnapi tárgyalás során a védők még bejelentették, hogy Londonból távirat érkezett, amely szerint Eris Parzell ügyvéd, ismert publicista a közeli napokban a tárgyalásra Kolozsvárra érkezik. A román konzulatus már kiadta részére a vizumot.

Menyasszonya elhagyta

és ezért elkeseredésében véres szerelmi drámát rendezett

Budapest, szeptember 19.

Galba Oszkár negyven éves gépészmérnök egy esztendő előtt ismerkedett meg özvegy Gyarmathy Antalnéval. A gépészmérnök a csinos asszonynak udvarolni kezdett és az udvarlásból szerelem lett. Megkérte az asszony kezét, aki igent mondott és három hónap előtt jegyet is váltottak. Gyarmathyné azonban mostanában megdöngölte a dolgot és azzal a tervvel foglalkozott, hogy az eljegyzést főlontja. Ezt meg is mondta Galbának, aki igyekezett az asszonyt szándékától

eltéríteni. Tegnap délután Galba Oszkár elment menyasszonyának az Izabella-utca 90. szám alatt levő lakására és újra kérte az asszonyt, hogy ne hagyja el. Ugylátszik azonban, hogy kérése hasztalan volt, mert hirtelen pisztolyt rántott és az asszonyra lőtt, aki vértől borítva bukott a földre. Galba aztán a fegyvert maga ellen fordította és a fejébe lőtt. A szerelmi tragédia két szereplőjét a kórházba szállították. Gyarmathynének súlyos sebesülése van az arcán, a gépészmérnök haldoklik.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'16'— Párisban 15'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 szeptember 19-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Angol font: 801¹/₄—801³/₄—802'00 —, dollár: 164'80—165'00—164'50, dinár: 2'92—külföldi: 2'88 belföldi: 2'89 effect, hollandi forint: 66'3 66'50—66'50, francia frank: 6'45—6'48—6'50, olasz lira: 8'66—8'68—8'70, cseh kor.: 4'89¹/₂, 4'90—4'90, német márka: 39'37—39'40—39'50, osztrák schilling: 23'26—23'30—23'40, magyar pengő: 28'85—28'86—29'00, svájci frank: 31'80—31'84—31'90.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizománnyos cég jelentése.)

Buza 715, tengeri 920, ujtengeri októberre 600, árpa (besszarábiai) 600, bántási 620, sörárpa 700, lucerna 47, lóhere 52, korpa 550. Irányzat: lanyha.

Tíz év

után vették észre Vidrighin tűzoltótestületi elnökségét

Timisoara, szeptember 19.

Rendkívül izgatott lefolyású volt az állandó választmány tegnapi ülése. Különös vitát provokált a temesvári önkéntes tűzoltóság ügye. A város részéről kiküldött bizottság nevében, amelynek feladata lett volna az önkéntes tűzoltóság vagyont átvenni, Oimponeriu Virgil dr. városi főügyész bejelentette, hogy az átvételt a bizottság nem eszközölhet, mert azt megtagadták. Az állandó választmány szótöbbséggel elrendelte a fegyelmi eljárást Vidrighin Sztan, a vízművek igazgatója, mint az önkéntes tűzoltótestület elnöke ellen. Georgevici Lucian dr. főpolgármester bejelentette, hogy ő felszólította Vidrighint, mondjon le a tűzoltói elnöki tisztségről, de ennek a felszólításnak nem tett eleget. A köztisztviselői szabályrendelet értelmében minden köztisztviselőnek be kell jelenteni, ha akár tiszteletbeli, akár fizetési állást tölt be. Ezt Vidrighin elmulasztotta és ezért állítják fegyelmi elé. Érdekes, hogy Vidrighin már a román impérium óta elnöke a tűzoltótestületnek és tíz év után jutott eszébe a lemondásra felszólítani, ami egyébként teljesen indokolatlan.

HA MINDEN JÓL MEGY... Berlinből jelentik: Hühnefeld báró, az Atlanti óceán átrepülője, tegnap a tempelhofi repülőtéren Európa nevű gépén harmadmagával keleti útra startolt. Hühnefeld kijelentette, hogy ha minden jól megy, akkor könnyen megeshetik, hogy utja világkörüli ut lesz, amennyiben a Csendes óceánon keresztül Amerikába és onnan az Atlanti óceánon át visszarepül Európába. Első állomása Szófia.

FELSZÓLÍTÁS AZ OPTANSÜGY. BEN. Genfből jelentik: Népszövetségi körökben úgy tudják, hogy legközelebb hivatalosan felszólítják Magyarországot, mint Romániát, hogy haladéktalanul kezdjék meg az optansper ügyében a közvetlen tárgyalásokat. A népszövetségi tanács csak a decemberi ülészak folyamán foglalkozik ezzel a kérdéssel és szeretné, ha addig a két érdekelt állam megegyezésével találkozna. Amennyiben ez nem sikerül, csak akkor foglalkozik a Népszövetség érdemlegesen a kérdéssel.

Felölös kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda Részvénytársaságnál Timisoara.